

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obo/81/2012
Identifikačné číslo spisu:	8000899833
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8000899833.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: UniCredit Bank Slovakia, a. s., so sídlom Šancová 1/A, Bratislava, IČO: 00 681 709, proti žalovanej: J. R., bytom Na letisko 22, Poprad, zastúpenej: JUDr. Dášou Komkovou, advokátkou, Hlavná 27, Prešov, o zaplatenie 77 821,88 Eur (2 344 462,20 Sk) s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 9. augusta 2012, č. k. 4 Cb 338/2000-592, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove z 9. augusta 2012, č. k. 4 Cb 338/2000-592 vo výroku, ktorým je žalovaná povinná nahradiť žalobcovi trovy konania 2 971,-- eur do 60 dní od právoplatnosti uznesenia, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením zo dňa 9. augusta 2012, č. k. 4 Cb 338/2000-592 uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konanie vo výške 2.973,71 eur do 60 dní od právoplatnosti uznesenia. Náhradu trov konania štátu nepriznal. Tretím výrokom uložil vrátiť žalobcovi časť zloženej zálohy na dokazovanie znalcom 248,08 Eur (Zk 7/10). Štvrtým výrokom upravil účtáreň Krajského súdu v Prešove vrátiť žalobcovi časť zloženej zálohy na dokazovanie znalcom 248,08 Eur po právoplatnosti rozhodnutia.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že rozsudkom č. k. 4Cb/338/2000-564 rozhodol súd vo veci samej a o trovách konania účastníkov nerozhodoval. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 26. júna 2012, č. k. 5Obo 44/2012-584 rozsudok Krajského súdu v Prešove potvrdil.

Krajský súd v Prešove v odôvodnení uznesenia poukázal na ust. § 142 ods. 1 a ods. 3, ust. §148 ods. 1 O. s. p.. O trovách účastníkov rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 a 3 O. s. p. a uviedol, že rozhodnutie súdu záviselo od znaleckého posudku, kde žalobca čiastočne zobral návrh späť. Preto súd úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania proti neúspešnej žalovanej.

Súd ďalej v uznesení uviedol, že žalobcovi v konaní vznikli trovy na zaplatenom súdnom poplatku za návrh 2 621,79 Eur a na zložení zálohy za dokazovanie znalcom 351,92 Eur. Žalobca bol povinný

zaplatiť súdny poplatok za návrh 93 776,-- Sk. V uznesení zo dňa 23. apríla 2007, č. k. 4 Cb 338/2000-330 súd rozhodol o vrátení preplatku súdneho poplatku 14 892,-- Sk. Preplatok 100,-- Sk sa žalobcovi nevrátil, lebo táto čiastka sa nevracia podľa ust. § 11 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení v čase rozhodovania súdu. Toto krátenie o 100,-- Sk musí zaplatiť takisto žalovaná (78 984,-- Sk = 2 621,79 Eur).

V súdnom konaní bolo vykonané dokazovanie znalcom a žalobca zložil zálohu 600,-- Eur (Zk 7/10). Odmena znalca bola priznaná v čiastke 351,92 Eur uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. októbra 2011, č. k. 4 Cb 338/2000-517. Preplatok odmeny znalca 248,08 Eur bude vrátený žalobcovi cestou účtárne Krajského súdu v Prešove.

Trovy žalobcu 2 973,71 Eur (2 621,79 Eur + 351,92 Eur) je žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

O trovách štátu súd rozhodol podľa ust. § 148 ods. 1 O. s. p. a uviedol, že zo štátnych prostriedkov bola vyplatená čiastka svedočného 371,30 Sk podľa uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 11. marca 2003, č. k. 4 Cb 338/2000-172. Štát podľa § 148 ods. 1 O. s. p. má podľa výsledku konania právo na náhradu trov konania, ktoré platil, ak u účastníka nie sú predpoklady na oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Úspešný žalobca nemá platiť trovy štátu. Tie musí nahradiť neúspešný účastník. Keďže u žalovanej sú, podľa Krajského súdu v Prešove, predpoklady na oslobodenie od platenia súdneho poplatku, žalovaná je dôchodkyňa, občan so ZŤP s nízkou príjmovou úrovňou, dá sa konštatovať, že u žalovanej sú predpoklady na oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Krajský súd v Prešove navyše dodal, že uznesením zo dňa 20. júla 2007, č. k. 4 Cb 338/2000-345 bolo žalovanej priznané oslobodenie od platenia súdneho poplatku za odvolanie a pomery žalovanej sa od tejto doby nezmenili. Preto neúspešnú žalovanú nie je možné zaviazat' k náhrade trov štátu. Štátu nebola priznaná náhrada trov. Proti uvedenému uzneseniu podala odvolanie žalovaná, ktorá navrhla napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové rozhodnutie, alternatívne zmeniť a nepriznať náhradu trov konania.

Žalovaná má za to, že súd nesprávne aplikoval právnu normu, pretože ako z dokazovania vyplynulo, žalobca v časti zobral svoju žalobu späť, teda žalovaná mala v časti nároku žalobcu čiastočný úspech a zároveň žalovaná poukázala na ust. § 142 ods. 2 O. s. p.

Žalovaná ďalej poukázala na to, že bola oslobodená od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Pri čiastočnom úspechu a oslobodení od súdnych poplatkov súd musí skúmať, do akého rozsahu sa priznáva oslobodenie, pričom pri určení trov pomerne zníži neúspešnému účastníkovi náhradu trov do rozsahu, ako mu súd priznal oslobodenie od súdneho poplatku. Súd prvého stupňa sa podľa žalovanej dostatočným spôsobom nevysporiadal s oslobodením od súdneho poplatku.

Žalovaná má za to, že sú u nej splnené zákonom stanovené podmienky postupu pre nepriznanie trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa ust. § 150 O. s. p. a zároveň uviedla, že doposiaľ býva u príbuzných, nevlastní žiaden majetok, je ťažko zdravotne postihnutá, onkologicky liečená a z tohto dôvodu väčšinu času trávi v zdravotníckych zariadeniach a je poberateľkou nízkeho invalidného dôchodku.

Žalovaná ďalej uviedla, že súd nemusí výnimočne náhradu trov konania priznať, pri realizácii tohto ustanovenia a jeho aplikácii však prihliadne k sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď účastník konania nemôže uhradiť trovy konania, alebo ich môže uhradiť s veľkými ťažkosťami.

Žalovaná má za to, že intenzita ňou preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa je daná k realizácii tohto ustanovenia (§ 150 O. s. p.).

K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol napadnuté uznesenie v plnom rozsahu potvrdiť.

Žalobca vo vyjadrení uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozsudkom súdu prvého stupňa a jeho odôvodnením. Žalovaná poukázala na nesprávne aplikovanie právnej normy súdom prvého stupňa v tom, že žalovaná bola v danom čase čiastočne úspešná, keďže žalobca v časti zobral žalobu späť. Žalovaná sa odvolala na ust. § 142 ods. 2 O. s. p. Žalobca je však toho názoru, súd prvého stupňa správne aplikoval ust. § 142 O. s. p., a to v rozsahu ods. 1 a ods. 3, pretože rozhodnutie súdu záviselo od znaleckého posudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec v napadnutej časti podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. v medziach dôvodov odvolania a bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej vo výroku, ktorým jej bola uložená povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 2 973,71 Eur, je dôvodné.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zaviazal žalovanú povinnosťou nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 2 973,71 Eur do 60 dní od právoplatnosti uznesenia. Druhým výrokom nepriznal štátu náhradu trov konania. Súd prvého stupňa zároveň rozhodol o vrátení časti zloženej zálohy na dokazovanie znalcom vo výške 248,08 Eur žalobcovi a upravil účtáreň Krajského súdu v Prešove vrátiť žalobcovi časť zloženej zálohy na dokazovanie znalcom 248,08 Eur po právoplatnosti uznesenia.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa ust. § 142 ods. 3 O. s. p., aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti, alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Podľa ust. § 148 ods. 1 O. s. p., štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

Podľa ust. § 150 ods. 1 O. s. p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil so žalovanou, že uvedené rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie o povinnosti žalovanej nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 2 971,71 eur na ust. § 142 ods. 1 a ods. 3 O. s. p. Žalobca v konaní čiastočne zobral svoj návrh späť, no rozhodnutie súdu záviselo od znaleckého posudku, a preto súd prvého stupňa žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania proti neúspešnej žalovanej. V tomto prípade sa súd vôbec nezaoberal dôvodmi osobitného zreteľa podľa ust. § 150 ods. 1 O. s. p., pri výskyte ktorých nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Na druhej strane súd prvého stupňa pri odôvodnení časti, keď štátu nepriznal náhradu trov konania uviedol, že u žalovanej sú predpoklady na oslobodenie od platenia súdneho poplatku, žalovaná je dôchodkyňa, občan so ZŤP s nízkou príjmovou úrovňou a uznesením zo dňa 20. júla 2007, č. k. 4 Cb 338/2000-345 bolo žalovanej priznané oslobodenie od platenia súdneho poplatku za odvolanie a pomery žalovanej sa od tejto doby nezmenili.

Odôvodnenie súdu prvého stupňa je v tomto smere zmätočné a zároveň si rozporuje, keď v jednom prípade žalovanú zaviazal na úplnú náhradu trov konania vzniknutých žalobcovi a na druhej strane štátu náhradu trov konania nepriznal práve pre osobitné dôvody. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že súd v podstate pri tomto druhom výroku uviedol skutočnosti, ktoré spadajú medzi dôvody hodné osobitného zreteľa podľa ust. § 150 ods. 1 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň dodáva, že v ust. § 142 ods. 3 O. s. p. zákon dáva súdu možnosť nie povinnosť priznať účastníkovi plnú náhradu trov

konania v prípade, ak rozhodnutie záviselo od znaleckého posudku.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom s poukazom na ust. § 224 ods. 3 O. s. p. rozhodne o trovách celého konania.

Podľa § 226 O. s. p. je pre Krajský súd v Prešove, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.